

KYYH KYNEN

Teologianylioppilaidentiedekuntayhdistyksen julkaisu // vuodesta 1853

5,50 €

MAALISKUUSSA 2019

Valta

TOIMITUS 2019

Tällä sivulla esittyy Kyyhkysen toimitus.

RANTALA NIILO

päätoimittaja

VISTILÄ TERO

päätoimittaja

RANTA SUSANNA

toimitussihteeri, opiskelijakulttuurin
erityisasiantunija, RERUM

NUMMINEN TUIJA

toimittaja

PYYKKÖNEN HEIDI

Satiirikko ja kolumnisti
Jumalan armosta

KONTULAINEN MATIAS

kulttuuritoimittaja

HEIKKINEN ANNE

toimittaja

SILJANDER JESSICA

valokuvaaja

DAHLBACKA VILLE

toimittaja

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Hyvää pääsiäistä !

Toivoo: Kyyhkynen toimitus

- 04 Pääkirjoitus
- 05 Puheenjohtajan tervehdys
- 06 Pappi, lukkari, talonpoika - ateisti
- 08 Neroudesta nöyryyteen
- 10 Levyarvostelu: Joose Keskitalo -
En lähde surussa
- 12 Hengellinen väkivalta ekumeenisena
keskustelunaiheena
- 13 Satiiri: Valta
- 14 Matkareportaasi: Toivon Tansania
- 16 Kuinka etuoikeutettu olet ?
- 18 Kirja-arvostelu: Pikku Siperia
- 19 Saako Raamattuun piirrellä - Bible
Journaling antaa luvan tähän
- 20 Elokuva-arvostelu: Paholaiset
- 22 Runoaukeama
- 24 Loppusoitto
- 25 Teologit, TYT ja valta
- 26 Maalaus: Jessica Siljander
- 27 Kevennys: Suklaakakku

KYYHKYKENEN

Julkaisija
Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys
TYT/Kyyhkynen PL 4
00014 Helsinki
s.posti: kyyhkynen@tyt.fi

Ilmestynyt vuodesta 1853
166. vuosikerta

Toimitus
Tero Vistilä, päätoimittaja
Niilo Rantala, päätoimittaja
Matias Kontulainen, toimittaja
Ville Dahlbacka, toimittaja
Pyykkönen Heidi, kolumnisti
Siljander, Jessica valokuvaaja
Jere Hannikainen, toimittaja
Anne Heikkinen, toimittaja
Mio S.Kivelä, toimittaja
Tuija Numminen, toimittaja
Yhteydenotot etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Hallituksen puheenjohtaja Jessiina Nurmela

Painopaikka Painotalo Trinket Oy, Helsinki
Kannen kuva Susanna Ranta
Painos 300 kpl

Tämä julkaisu on saanut HYY:n
järjestölehtitukea.

TeolKyyhkynen

@kyyhkynenlehti

VALLASTA JA SEN KÄYTTÄJISTÄ

”Mikäli olemme rehellisiä, olemme myös ainakin ajoittain epävarmoja.”

Aarne Tarkaksen poliittisessa satiirissa ”Herra sotaministeri” (1957) kuvataan kuinka valtion pikkuvirkamies nimitetäänkin sattumalta ja yht’äkkiä sotaministeriksi. Rauhaista, lempeä ja jopa arkakin mies alkaa saada yhä kunnianhimoisempia ja itsekeskeisempiä suunnitelmia, joiden motiivina, toteuttajana ja voittajana on luonnollisesti kukapas muukaan kuin hän itse. Hänestä tulee sokea ympäristölleen ja menneisyydelleen eikä katse kanna kauas tulevaankaan. Valta päihdyttää, mutta miksi ja kenet?

Vuoden 2019 ”Kyyhkysen” ensimmäisen numeron teemana on valta. Mitä valta merkitsee? Mitä se on? Sitä esiintyy kaikkialla, sitä voi käyttää oikein ja väärin. Meille tuleville ja nykyisille uskonnon asiantuntijoille vallan tutkimisen ja tarkastelamisen tulisi olla ensisijaisen tärkeää, sillä niin pitkään kuin on ollut järjestäytynyttä uskonnollisuutta, on uskonnon piirissä käytetty valtaa. Sekä hyvin, että huonosti. Ja varsinkin hyvin huonosti.

Siihen, että pääsee käyttämään valtaa, ei aina tarvita suuria titteleitä tai erityisasemia. Me jokainen käytämme valtaa omissa yhteisöissämme. Me kutsumme ja torjumme sekä vaikutamme valtarakenteisiin valinnoillamme, teoillamme ja tekevämmättäjämisillämme.

Vallan kurssi vaihtelee. Se, joka eilen oli valtaa vailla, saattaa tänään hallita keskustelua. Diskurssit aaltoilevat. Siksi olennaisimmaksi tekijäksi vallankäytön taustalla nousevatkin motiivit. Miksi minä olen tätä mieltä? Miksi kuulutan sitä? Mitä vastaan taistelen ja minkä vuoksi? Ristiretket, joita lähdetään tekemään hyvässä hengessä maailmaa muuttaen, saattavat muuttua silmittömiksi kostoretkiksi ja lopulta uudet diktaattorit korvaavat vanhat, Macbethin hengessä. Vallankumoukset syövät Saturnuksen tavoin omat lapsensa ja pahimmat teot tehdään hyvän asian puolesta.

Puhuttaessa vallankäytön vääryyksistä ja valtapeleistä, huomaan ettei valtiollinen valta edes äärimmäisine historiallisine ilmentymineen järkytä minua niin pahasti kuin uskonnollinen vallankäyttö ja hengellinen väkivalta. Uskonnollisten asioiden äärellä ihmisestä tulee pieni, herkkä ja haavoittuvainen. Me kyselemme ja etsimme ja mikäli olemme rehellisiä, olemme myös ainakin ajoittain epävarmoja. Siksi uskonnollisissa yhteisöissä esiintyvä vallan väärinkäyttö on kestävämpi.

Muissa yhteisöissä vallan säännöllistä vaihtumista pidetään välttämättömänä itseisarvona. Toki on eri asia miten se toteutuu, mutta kuitenkin. Uskonnollisia yhteisöjä seurattaessa tuntuu usein siltä kuin ne kärsisivät kummallisesta kekkoskompleksista; valtaa käyttävä tietää kaiken paremmin kuin alaisensa ja istuu virassaan niin pitkään kunnes joku taluttaa puoliväkisin eläkkeelle.

Kirkossa, jossa puhutaan paljon dialogista, nähdään sitä todellisuudessa järkyttävän vähän. Ehkäpä se toimii aikamme peilinä. Yleinen epävarmuus kattaa maan. Dialogia ei tahdota, koska emme usko, että olemme oikeassa edes itse.

Niilo Rantala, päätoimittaja

Tervepä terve sanon teille! Luet parhaillaan puheenjohtajan tervehdystä, kuten varmasti jo välkkynä kaverina oivalsit. Tervehdyksen tarkoituksenahan on tervehtiä toista ihmistä tai suurempaa joukkoa. Alun perin ideana on ollut osoittaa, että on tunnistanut tervehtimisen kohteen. Toisaalta tervehtimällä on voinut todistaa, että on vaaraton. Kättely tai käden heilautus on kertonut toiselle osapuolelle, että tervehtijä ei kanna asetta. Tervehtiminen jättää yleensä jälkeensä mukavan tunteen. Se on hyvin pieni ele, jonka kautta tervehdittävä tuntee itsensä nähdyksi. Vuosi 2019 on vasta alussa, enkä olekaan vielä ehtinyt puheenjohtajan roolissani tervehtimään teitä kaikkia. Nyt siihen onkin varsin oiva tilaisuus – välittyköön tämän sivun kautta kollektiivinen kädenheilaukseni omasta ja yhdistyksen puolesta just Sulle.

Tällä tervehdyksellä haluan myös osoittaa, että käteni ovat aseista tyhjillään ja että olen haluton hyökkäämään ketään vastaan. Koko TYT:n puolesta voin sanoa samaa. Itselleni on varsin tärkeää, että TYT koetaan turvalliseksi ja mielekkääksi yhteisöksi, jossa kukaan ei tunne joutuneensa hyökkäyksen, kiusaamisen tai syrjinnän kohteeksi. Sen sijaan toivon, että tänä vuonna saamme yhdessä vietyä yhdistystä entistä avoimempaan suuntaan ja että TYT voisi olla yhteisö, joka tarjoaisi hyötyä ja hupia jokaisella teologian opiskelijalle. Vaikka tuhoavat aseet käsistä puuttuvatkin, niiden sijaista TYT:llä on kuitenkin käytösään työkalupakki, jonka välineillä voimme mahdollistaa monenlaista. Edunvalvontasahalla sahaamme irti opiskelijan etua heikentäviä oksia ja bileporalla puolestaan lastuamme aukon arjen harmauteen.

Nämä Tämä Kyyhkysen teemanumero käsittelee valtaa. Opiskelijajärjestöissä vallan kuvitellaan usein keskittyvän ainoastaan hallitukselle, vuosikokoukselle ja meidän tapauksessamme myös toverineuvostolle. Vaikka nämä tahot toki tekevät päätöksiä monesta yhdistyksen kannalta varsin tärkeästä asiasta, nämä päätökset eivät kuitenkaan synny tyhjästä ja jäsenten mielipidettä ja ideoita pidetään suuressa arvossa ja niistä ollaan aidosti innoissaan. Saatua palautetta käsitellään esimerkiksi jokaisessa hallituksen kokouksessa omana kohtanaan. Lisäksi kaikilla yhdistyksen jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen ja toverineuvoston kokouksissa, joten tervetuloa keskustelemaan tai sitten ihan vain kuuntelemaan.

Mikäli kokouksissa istuminen ei kuulosta houkuttelevalta, palautetta ja ideoita voi laittaa myös nettisivuilta löytyvän palauteformakkeen kautta tai sähköpostitse vaikkapa osoitteeseen hallitus@tyt.fi. Jos sinulla on mielessäsi opintoihin liittyvä epäkohta, johon pitäisi kajota kirjeellä tai excursio-kohde, jonka suuntaan kaipaisit kompassineulamme osoittavan, niin kerro siitä. Työkalut on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä, mutta toisinaan jotkut korjausta vaativat kohteet jäävät huomamatta. Jos huomaat yhdistyksen toiminnassa jonkun vinouman, kerro siitä. Silloin voimme kaivaa vatupassin esiin, tehdä mittauksia ja ryhtyä korjaustoimenpiteisiin.

Tervehtimisiin ja työstämisiin!

Jessiina Nurmela

Puheenjohtaja

Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys

PAPPI, LUKKARI, TALONPOIKA - ATEISTI

-Ville Dahlbacka-

In God we Trust on tuttu lausahdus maailman tunnetuimmasta setelirahasta, Yhdysvaltain dollarista. Vaikka pohde ynnättiin ”peurannahkaan” vasta vuonna 1957, oli se ennättänyt hetken koristaa kahden sentin kolikkoa jo melkein sata vuotta aiemmin (1864). ”Jumalaan uskomme” valittiin sittemmin liittovaltion viralliseksi motoksi

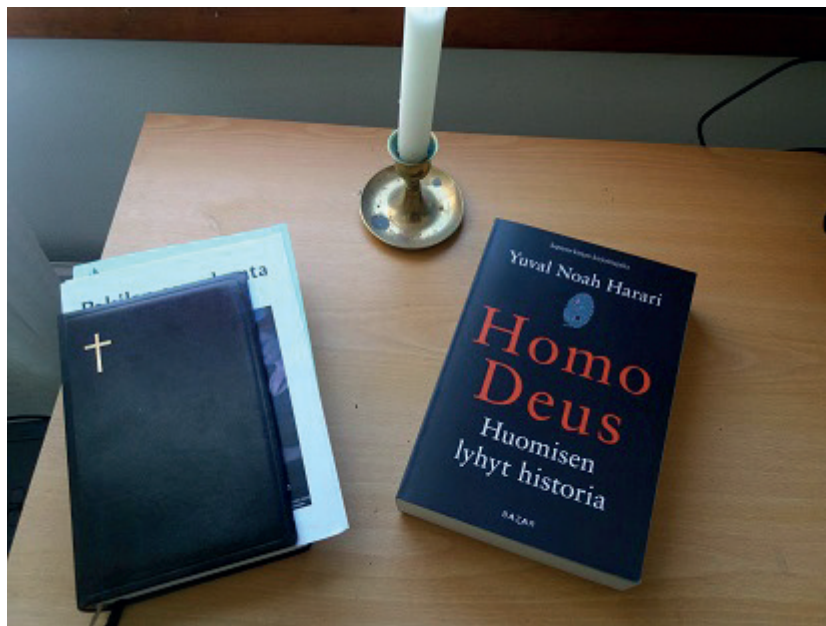
E pluribus unumin sijalle. Siinä missä ”Monesta yksi” kuvasi Yhdysvaltain historiallista kehityskaarta siirtomaaikeesta maailman suurimmaksi talousmahdiksi, kuvaa In God we Trust sen sosiaalista ulottuvuutta.

Yhdysvaltojen nyttemmin lähes myyttisiä mittasuhteita nauttivaan perustuslakiin kirjattiin selkeästi, ettei liittovaltio tule virallisesti suosiman yhtä uskontoa toisen edelle, joskin sittemmin periaate on huomattu melko elastiseksi. Periaatteessa ”In God we Trust” voitaisiin ymmärtää ”In a God we Trust”, mutta käytännössä varsinkin poliittisella kentällä ”jumala” on mielellään kristittyjen, tai ainakin aabrahamilaisten. Muista uskontokunnista esimerkiksi kongressissa on edustajistosta prosentin luokkaa, ja viimehetkinen puheenaihe edustuksellisen demokratian enenevästä edustuksellisuudesta on ollut Tulsi Gabbardin kongressiedustajuus ensimmäisenä hinduna. Uskonnollinen monimuotoisuus on kenties saanut aitoa jalansijaa?

Mutta miten on asiain laita, jos ei pyhitäkään sunnuntaita? Uskonnottomuus on Yhdysvalloissa edelleen eräänlainen Paavo Värynen, parhaimmillaankin sen ajatellaan menevän pois, jos sille ei anneta huomiota. Julkiateisteja tai uskonnottomia ei Yhdysvaltain poliittisella parnassolla juuri juhli: 2015 kootun Gallupin mukaan ainoastaan 58% vastaajista olisi valmis äänestämään presidentinvaaaleissa ateistiehdokasta, vaikka tämä muuten sopiva olisikin. Ateistiantipatiat ovat muutenkin synkkää luetta-va, Will Gervaisin University of British Columbialle tehdyn tutkimuksen mukaan ateisteihin luotetaan jotakuinkin yhtä paljon kuin raiskaajiin.

Uskonnottomia, tai uskontokuntiin kuulumattomia, on Pew Research Centerin mukaan jo lähes neljännes Yhdysvaltain väestöstä, mutta ateisteiksi itsensä mieltäviä vain noin 5%. Jos ateisteilta itseltään kysytään, ovat niin tilastot kuin keruutapakin pahasti killillään. American Atheist-yhdistyksen verkkosivuilta käy heti ilmi, etteivät ateistit suostu itsearvoisesti marginaaliin, vaan katsovat aidon ateistiluvun huitelevan jopa 26%:ssa. Syyksi tähän frustratioivaan fluktuatioon American Atheist ilmoittaa sekä Pew Research Centerin aataminaikuisen datankeruutavan, puhelinhaastattelun, että käsitteen ”ateisti” vierauden. Puhelinhaastattelussa vastaajat ovat American Atheists:n mukaan etupäässä eläkeläisiä ja köyhyysraja hipovia, tiedettävästi korostuneen uskonnollista joukkoa. Myös puhelinhaastattelun sosiaalinen paine antaa itsestään kiillotetumpi kuva katsotaan korostavan periamerikkalaista hurskautta. Terminologiaa tutkaillessa American Atheists huomioi, että vaikka vastaajista osa saattaa vastata, ettei usko jumaliin, he eivät silti itsestäänselvästi identifioitu ateisteiksi, mahdollisesti termiin liitettyjen negatiivisten konnotaatioiden vuoksi.

Jordan Peterson Toronton yliopistosta antaa erinomaista osviittaa siitä pr-painajaisesta, johon julkiateisti joutuu. Psykologian professori Peterson on saanut osakseen julkisuutta konservatiivina ja etenkin eräänlaisena Tumbler-feminismin toppuuttelijana. Riippuu-siitä-mitä-tarkoitat-kun-sanot-Petersonin käsitys ateisteista perustuu Dostojeskin Rikoksen ja rangaistuksen Rodon Raskolnikoviin, joka rationalisoi ja toteuttaa murhan, helpottaakseen niin omaa kuin siskonsakin elämää. ”Aito ateisti” professorin mukaan on oikeastaan sosiopaattinen hiippari, joka murhailee koronkiskureita kokonaan konvientiensistä. *American Atheists* (ja kuka tahansa pedantti semanttikko) kiiruhtaa oikaisemaan, että termi ateisti viittaa ainoastaan epäuskoon jumalia kohtaan, ei suinkaan moraalitömmöyteen tai yleiseen hyypiöyteen. Julkiateisti ja Vegas-viihdyttäjä Penn Jillette summaa ”amoraaliset ateistit” -aprikoinnin apauttiarallaa näin: ”mikäkö estää minua murhaamasta ja raiskaamasta? Ei niin mikään. Minä olen murhannut ja raiskannut kaikki ne ihmiset, jotka olen tahtonut. Se määrä on nolla. 🐦

NEROUDESTA NÖYRYYTEEN

”Tieto on valtaa”, kuuluu tunnettu klisee. Sanonta juontaa juurensa – joskaan ei aivan sanatarkasti – Francis Baconiin, joka vaikutti huomattavasti tiedemaailman kehitykseen 1500- ja 1600-luvuilla. Englantilainen Bacon oli valtiomies ja filosofi mutta myös merkittävä lain, luonnontieteen ja teologian tuntija. Hänet luetaan noiden yleisnerojen joukkoon, joiden ketju alkaen antiikin ajasta ja huipentuen renessanssiin katkesi ehkä vasta niinkin myöhään kuin 1900-luvulla. Joidenkuiden mukaan vielä viime vuosisadalla on saattanut elää henkilöitä, jotka hallitsivat jokseenkin kaiken aikansa tieteellisen tiedon. Nyt kuitenkin näyttää vahvasti siltä, että yleisnerojen aika on päättynyt.

Elämme aikana, jona löydetyn tieteellisen tiedon määrä on valtavissa mitoissa. Tietoa on niin paljon, että on käytännöllisesti katsoen mahdotonta tulla ekspertiksi kuin ehkä kahdella tai kolmella alalla. Huippuluokankin tieteentekijällä on yksinkertaisesti liian vähän aikaa, jotta hän voisi perehtyä kaikkeen. Pitää kyllä paikkansa, että pintatasolla lähes jokaisen kulttuuripiirimme ihmisen sivistys on suurempaa kuin koskaan aiemmin. Ongelma muodostuu pintatason törmätessä asioiden syvälliseen puoleen. Syvemässä perehtymisessä paljastuuakin äkkiä uusia tulkintavaihtoehtoja, huomattavan tärkeitä tarkennuksia ja jopa totaalisia mullistuksia. Tämä lienee tuttua monille yliopisto-opiskelijoille, jotka usein joutuvat valitsemallaan alalla peräti luopumaan monesta lukiossa oppimastaan knopista ja rakentamaan kaiken uudelleen paljon hienovaraisemmin. Tässä prosessissa kuluu herkästi koko elämä, koska asiat tuppavat olemaan monimutkaisia.

Tämä todellisuus on tuskallinen hyväksyä. Me haluaisimme olla postmodernin ajan yleisneroja vailla minkäänlaisia rajoja. Haluamme kynsin hampain pitää kiinni siitä, että me tiedämme ja tunnemme asiat. Ja jos tunnustammekin, että emme itse ole ehtineet perehtyä asioihin riittävän tarkasti ottaaksemme niihin kantaa, riennämme kerkeästi kahmimaan itsellemme auktoriteetteja sanelemaan meille oikeat asiointilat. Olemme tulleet laiskoiksi ajattelemaan, janoamme helppoja totuuksia mahdollisimman nopeasti. Meitä pelottaa se mahdollisuus, että emme tiedäkään. Että emme todellisuudessa ymmärrä hölkäsen pöläystä siitä, mitä oikein tapahtuu.

Saatamme laskea maalaisjärjen, tuon ylistetyn ja monien mielestä jopa erehtymättömän auktoriteetin varaan. Onhan se nyt järjellä ajateltuna juuri näin. Sen on pakko olla. The end. Kaiken maailman tutkimustuloksetkin on helppo sivuuttaa maalaisjärjellä. Ei tietoon ja ymmärrykseen akateemista loppututkimtoa tarvita. Toisten tie vie tiedemaailman ja kaiken ”virallisen” kritisointiin ja lopulta teorioihin maailmanlaajuisista salaliitoista. Siinä sitä sitten silitellään omaa päätä, kun se on taas onnistunut olemaan kriittinen, vaikka usein toki salaliittoteoriat saatetaan puolestaan uskoa hyvinkin kritiikittömästi. Monesti pakenemme myös retorisesti taitavien populistien hoteisiin, he kun tunteita lietsovasti osaavat tuuditella meidät illuusioomme siitä, että heillä on tuo yksinkertainen, pelastava tieto. Ja kun nuo ovelat ovat päässeet tarpeeksi suureen johtoasemaan, ei enää mikään tieto, edes oikea, voi heitä välttämättä horjuttaa.

Tunnetussa kohtauksessa sarjasta Game of Thrones lordi Baelish luulee voivansa uhkaila kuningatar Cerseitä, koska tietää tästä epämiellyttäviä asioita, ja tulee maininneeksi saman sanonnan, josta tämä kirjoitus alkoi. Äkkiarvaamatta Cersei komentaa henkivartijansa lordin kimppuun ja veitsen jo käytyä kurkullaan mies kuulee kuningattaren uudenlaisen muotoilun: ”Valta on valtaa.”

Lähemmin tarkastelemalla voimme löytää epävarmuustekijöitä lähes kaikkialta. Sen lisäksi, että meillä on liian vähän aikaa todella perehtyäksemme kaikkeen ja saadaksemme tietoa, on merkittävää kritiikkiä saanut osakseen myös määritelmämme tiedon käsitteestä. Kysymys siitä, mitä todella voimme tietää, on pohdituttanut filosofiä tuhansia vuosia. Yksi vastaus löytyy jo aivan filosofian alkuhämäristä, se on laitettu Sokrateen nimiin: ”Tiedän, että en tiedä.” Jokainen arvioikoon, kuinka pitkälle filosofiassa kyseisestä tokaisusta on päästy.

Onko tämä tiedollinen tyhjiö epätoivon tyyssiä? Tulisiko meidän muuttua nihilisteiksi ja Batmanin Jokerin tavoin pitää maailmaa yhtenä suurena vitsinä? Vai onko olemassa väylää tästä kaikesta luovumiseen? Voimmeko oppia jotain?

Tärkeä, niin usein nykymaailmassa unohtettu luonteenpiirre on nöyryys. Tämä maailma arvostaa ylpeyttä ja luo suotuisat olosuhteet niille, jotka ovat valmiit polkemaan muita saavuttaakseen omat päämääränsä. Siitä huolimatta uskallan olettaa, että ennemmin tai myöhemmin nämäkään ihmiset eivät enää voi päästä pakoon, vaan heidän on olosuhteiden pakosta herättävä

Ruususen unestaan. Tunnustettava pienuutensa. Se, miten vähän heillä koskaan olikaan. Millainen maailma olisi, jos pitäisimme suomme useammin kiinni ja säästäisimme koettelemattomat sanamme? Aina ei tarvitse päästä suin päin toittamaan kaikille omaa näkemystään. On lupa tutkia ja ottaa ihan oikeasti aikaa siihen, että perehdytään asioihin. Jos joku vaatii meiltä kannanottoa asiaan, johon emme ole perehtyneet, älkäämme välittäkö hänen sanoistaan. ”En tiedä” on useammin viisas kuin häpeällinen vastaus.

Kaikki me joudumme käytännöllisesti katsoen uskomaan johonkin, ellemme sitten halua elää täysin absurdia elämää. Jos meillä on asioita, joita voi pitää uskottavina, uskokaamme niihin. Jos taas emme rehellisesti osaa laittaa uskomuksia paremmuusjärjestykseen keskenään, ei mielestäni ole häpeä valita jotain niistä. En siis sinänsä vastusta auktoriteetinkaan valitsemista itselleen. Olennaista on se, että emme menetä kykyämme kritiikkiin ja anna noille auktoriteeteille niin korkeaa asemaa, että se ei enää ole uskottava. Väitän, että myös auktoriteeteille tekee pelkästään hyvää muistaa omat rajansa. Se estänee parhaimmillaan tehokkaasti väärinkäytöksiä.

On aika lakata rakentamasta vanhanaikaisia linnoja, jotka eivät koskaan voi todella tulla valmiiksi. Astukaamme rohkeasti uudelle tielle, vaikkemme tietäisi, mitä sillä tarkkaan ottaen odottaa! Ja kun muistamme maailmamme haurauden, ei sen tarvitse heikentää meitä – päinvastoin se on avain tekemään meistä eräällä tavalla paljon rikkaampia.

Jere Hannikainen

JOOSE KESKITALO: EN LÄHDE SURUSSA

Joose Keskitalo on yksi nykyajan artisteista, jonka musiikista teologian opiskelija saattaa löytää mielenkiintoisia näkökulmia. Suurin kiinnostukseni hänen musiikkiin syntyi, kun kappaleen En lähde surussa musiikkivideo julkaistiin. Keskitalon kristillinen tausta ja suhtautuminen kuolemaan ovat kappaleessa läsnä metaforien siivittämänä. Kun samanniminen albumi julkaistiin viime kuussa, päätin ottaa sen kuunteluun. Mukana säestys- ja sovitusvastuussa on The Mystic Revelation of Teppo Repo, joka on toista kertaa Keskitalon albumeilla Julius Caesarin anatomia – levyttä lähtien. Yhtyeen soitanta toimii täsmällisesti hänen musiikkinsa kanssa, joka on akustisella kitaralla soitettua folkia. Sen lisäksi bändi tuo soitollaan elementtejä jazzista, slaavi-iskelmästä ja 70-luvun progesta. Tässä tekstissä tarkastelen ennen kaikkea sanoituksia, niihin sävellettyä äänimaisemaa sekä tuon ilmi omia kuuntelukokemuksia. Ennen kaikkea otan huomioon Kyyhkysen kokonaisteeman, joten levyn sisältöä pohditaan myös teologisesta perspektiivistä.

Levyn ensimmäinen kappale on samba-rytmillä maustettu ja spoken word – tyyllillä kerrottu Vanhan miehen pojat. Vanha mies ja pojat ovat ylioppilaslakit päässä väkijoukon keskellä, jolloin vanha mies saa profetaalisen näyn. Siinä viitataan joukon tervehtimään näkymättömään kuninkaaseen, keltaiseen nauhaan ja ilmassa leijuvaan tummaan hahmoon. Levyn kansi on kuvitettu näyn pohjalta. Loppua kohden miehen näyt alkavat selkeämmin viittaamaan omaan kuolemaansa, jossa puhutaan muun muassa talon sisään murtautumisesta ja sairaan voitelusta. Lopussa sanotaan: Nyt on tullut minun aikani nähdä näkyjä. Säestys seuraa tarkasti sanoitusten tarinaa, korostaen sen eri vaihteita ja tuoden tunnelmaa. Tästä kappaleesta mainitsen vielä, että se on ainoa, jonka lyriikat on liitetty fyysisen levyn vihkoon. Tämä pistää pohtimaan, millaisessa keskiössä kappale on levyn konseptiin nähden, ottaen huomioon sen inspiroineen levyn kansitaidetta.

Folk-henkinen Nyt on sinun aikasi muistuttaa sanoitusten puolesta edellistä kappaletta, jossa on samoja metaforia. Ihan kuin kyse olisi samasta kappaleesta eri toteutuksin. Itselleni tämä on kappale,

jonka kautta levyyn pääsee sisälle, koska sen musiikki on mukaansa tempaavaa.

Kappaleessa Runoruhtinas on mielestäni kaikin puolin sama tunnelma kuin vanhan ajan suomalaisessa gospelissa. Siinä lauletaan kansasta, joka odottaa suurta kunin-gasta ja kultaista tietä. Ruhtinaan puhutaan saapuvan loistamisen sijaan ontuen, josta tulee mieleen Jeesuksen nöyryys ja Jerusalemiin saapuminen aasilla. Kappaleen nimi ja albumin konsepti nivoutuvat hyvin yhteen. Kuolema on asia, joka saa ihmisen miettelijäksi ja inspi-roi häntä niin lauluissa kuin runoissa.

Kaksi lähti, yksi palasi on kappale, jonka sanoitusten ymmärtämisessä meni aika-nsa, kunnes näin siitä tehdyn musiikkivideon, jossa selvästi viitataan rakkaussuhteen ongel-miin. Kappale on sinänsä erityinen, ettei se varsinaisesti kerro kuolemasta, vaan käyttää siihen liittyviä metaforia. Toisaalta parisuhteen loppu ja kuolema viittaavat aikakauden päättymiseen. Laulussa puhutaan rakkauden tulevasta kolhuista hetkittäin, ja siitä puhu-taan ihmisen toiseksi muuttumiseen ja tukehtumiseen verraten. Säestys on melankolista ja keinuvaa, joka tuo kappaleelle haikean tunnelman.

Sääli minua naapuri ei varsinaisesti viittaa kuolemaan, mutta toisaalta sen aihe voi liittyä myös enteilevään kuolemaan. Silloin ihminen haluaa puhdistaa omatuntonsa ja päästä sopuun muiden kanssa, jottei häntä tuomittaisi oikeudessa tekojensa tähden. Sitä voi myös ajatella teologisesta perspektiivistä, jossa pyydetään Jeesukselta armahdusta. Kappaleessa on samanlainen folk-tunnelma kuin toisessa kappaleessa, mutta myös blues on vahvasti läsnä.

Kaktukset on äänimaailmaltaan verrattavissa 70-luvun progressiiviseen rokkiin. Vaikutteita on toki myös svengissä. Myös sanoitukset ovat sen verran progea, että tarinan nivominen metaforista kokonaiseksi on haasteellista. Kuitenkin metaforat tuo vahvasti aavikkotunnelman, jossa mainitaan kaktuksien lisäksi raatelevat korppikotkat ja erämaassa suistuvan auton.

Luistelen kirkasta selkää vie kuuntelijansa suomalaiseen äänimaisemaan niin musiikin kuin sanoitusten puolesta. Laulun henkilö joutuu veden varaan jään murruttua alta, ja luultavasti hänelle tulee takauma lapsuuden samantapaisesta tilanteesta. Musiikista tulee mieleen Juha Vainion Vanhojapoikia viiksekkäitä tai valssaava iskelmäkappale.

Murtaudun suojan läpi on levyn svengaavin kappale, ja siinä kuuluu yhtä lailla proge- ja jazzvaikutteet. Tämän lisäksi välisoitosta tulee itselleni mieleen Jäniksen vuosi -elokuvan musiikki. Kappaleen nimi on metafora elämän ja kuoleman rajan ylittämisen hetkestä. Laulussa kuvataan tätä tilannetta metaforin, ja se sisältää runsaasti instrumentaa-liosuuksia.

Levyn päättävä nimikkokappale on äänimaailmaltaan kehtolaulu, joka sopii hyvin elämän loppumiseen ja yön saapumiseen. Aluksi teksti tuntuu kolkolta, kun siinä tiedoste-taan elämän kerran päättyvän, ja samaan aikaan säestys vahvistaa tätä tuntemusta. Kuiten-kin se on lohdullinen kappale ja toiveikas kuoleman jälkeisen elämän suhteen: "Kerran meidät kaikki täältä kutsutaan muuttamaan. Niin kuin syksyllä, kun viinimarjat puskipa ovat kypsiä, myös minut talteen poimitaan. En lähde surussa, lähdän ilolla." Tulee sellai-nen ajatus, että laulu sopisi hyvin virsikirjan lisävihkoon. Tämän lisäksi voin omakohtaisesti sanoa, että kappaletta kuuntelemalla pystyy käsittelemään läheisen kuolemaan liittyviä tuntemuksia.

Joose Keskitalo on käsitellyt kuolemaa lauluissaan koko uransa ajan, mutta viimei-sin levy on tämän aiheen suhteen monipuolisempi. Siinä käsitellään suhtautumista elämän loppumiseen useasta eri näkökulmasta, ja musiikki sopii eri kappaleiden tekstien kanssa täydellisesti. Ennen kaikkea En lähde surussa on albumina vahva, ja sen kappaleet toimivat parhaiten kuuntelemalla niitä levyllä määritellyssä järjestyksessä. Suosittelen tätä levyä esimerkiksi folkin, jazzin, virsien tai iskelmän ystäville, mutta myöskin niille, jotka haluavat musiikin kautta pohdiskella teologisia kielikuvia tai ihan muuten ihastella sanoituksellista taituruutta.

Kirjoittaja:
Matias Kontulainen

HENGELLINEN VÄKIVALTA EKUMEEINISENA KESKUSTELUNAIHEENA

Joensuussa vuonna 2007 pidettiin Suomen evankelis-luterilaisen ja Suomen ortodoksisen kirkon välinen oppikeskustelu, jossa keskusteltiin kahdesta aiheesta: pyhityksestä ja kilvoituksesta, sekä väkivallasta. Kummankin kirkkokunnan edustajat pitivät esitelmänsä molemmista aiheista, ja yksi esitelmän pitäjistä oli luterilainen pastori ja perheneuvoja Mari Kinnunen, joka piti esitelmänsä väkivallasta perheissä ja lähisuhteissa. Siinä pohditaan myös hengellistä väkivaltaa ja kirkkojen mahdollista ratkaisukeinoa asian suhteen. Vaikka esitelmä pidettiin viime vuosikymmenellä, sen aihetta on tärkeä pohtia myöhempinäkin vuosina, joten mikseipä siis tämän Kyyhkyn artikkelin parissa.

Esitelmänsä alussa Kinnunen käsittelee väkivallan määritelmää. Hän mainitsee väkivallan olevan laissa säädetty rikokseksi, jossa vastuu on aina tekijällä. Teko saattaa johtaa pahenevaan kierteeseen, ja siihen liittyy häpeän ja salailun tunteita.

Hengellinen väkivalta on henkistä väkivaltaa, jossa on mukana uskonnollisia aineksia. Sen ilmenemismuotoja ovat syyllistäminen, käännyttäminen, syrjimin, pelottelu ja kontrollointi. Hengellistä väkivaltaa käytetään tavallisesti auktoriteettiasemassa olevan henkilön toimesta, mutta sitä voi ilmetä myös vertaisten keskuudessa. Sitä ilmenee seurakunnan lisäksi myös esimerkiksi perheen keskuudessa, esimerkiksi kasvatuksen negatiivisena ilmenemisenä. On otettava huomioon, ettei uskonnollisuus itsessään aiheuta väkivaltaa, vaan se, millaiseen tarkoitukseen sitä käytetään. Tämän vuoksi uskonnollisten auktoriteettien, opettajien ja kasvattajien on olennaista tietää hengellisen väkivallan mahdollisuuksista. Kinnusen mukaan ongelmana on, että kirkossa aiheesta puhutaan liian vähän, eikä siitä opeteta esimerkiksi saarnoissa tai muissa uskonnollisissa opetustilaisuuksissa.

Hengellisen väkivallan ehkäisemiseksi Kinnunen kehottaa kirkkoja puuttumaan väkivaltatapauksiin. Mikäli asiasta vaietaan, väkivalta pahenee entisestään ja sen sallitaan tapahtua. Asiaa voi parantaa esimerkiksi väkivaltaan liittyvän tietoisuuden lisäämisellä, jotta aihetta osattaisiin käsitellä ja jotta uhreilla olisi matalampi kynnyksen esimerkiksi puhua diakonin kanssa asiasta. 2000-luvulla Kirkkojen maailmanneuvoston kokous onkin lisännyt asiaan liittyvää tietoisuutta julistamalla kyseisen vuosikymmenen kirkkojen väkivallan vastaiseksi vuosikymmeneksi. Sitä koordinoidaan ekumeenisten keskusteluiden kautta.

Esitelmässään Kinnunen pohtii myös aiheen teologista viitekehystä. Hänen mukaan on oleellista pohtia, mitä kirkot opettavat väkivallasta, ja voisiko Raamatusta löytyä kohtia, jotka tuomitsevat sen. Hän mainitsee muistonsa eteläafrikkalaiselta raamattutunnilta, jossa osattiin puhua väkivallasta suoraan ja siihen puuttumisesta. 2. Samuelin kirjan kohdasta kerrottiin, että vaikka Tamar raiskattiin, niin hän ei vaiennut siitä. Näin saatiin puhuttua suoraan arkaluontoisesta

asiasta kehottaen vastustamaan väkivaltaa.

Vedotakseen luterilaiseen yhteisymmärrykseen Kinnunen ottaa esille Lutherin selityksen viidennestä käskystä: ”Meidän tulee niin pelätä ja rakastaa Jumalaa, että emme aiheuta lähimmäisellemme mitään vahinkoa tai kärsimystä, vaan autamme häntä kaikissa elämän tarpeissa.” Tämä tarkoittaa sitä, että väkivallan tekijä loukkaa Jumalaa aiheuttaessaan kärsimystä uhrilleen. Näin saadaan ortodoksinen osapuoli vakuutettua siitä, että väkivallan vastustaminen on osa luterilaista yhteisymmärrystä.

Kinnunen huomioi, että Raamatussa on vaikeita kohtia, varsinkin Vanhassa testamentissa, jossa puhutaan kurittamisesta ja kostamisesta, myös Jumalan toimesta. On kuitenkin otettava huomioon, että kyseiset toiminnot ovat osa aikansa viitekehystä ja sosiaalisia normeja. Nykyään ajatellaan yksimielisesti, että orjuus ja moniaviollisuus ovat Raamatussa asioita, joita ei tule omaksua suoraan nykypäivänä, joten miksi siis väkivaltaakaan tulisi oikeuttaa? Kuitenkin tilanne paranee Uuteen testamenttiin tullessa, kun Jeesuksen ja Paavalin opetukset liittyvät kaikkien ihmisten samanarvoisuuteen. Vaikka hierarkkinen viitekehys näkyy sen aikakaudessa, Kinnusen mukaan Raamatusta löytyy perusteita tasa-arvolle. Hänen mukaan evankeliumin tulisi olla relevantti missä tahansa ajassa, eikä jäädä vanhentuneen sosiokulttuurin jalkoihin. On myös olennaista purkaa patriarkaalista viitekehystä, jotta saataisiin ehkäistyä taipumuksia väkivaltaan..

Kinnunen mainitsee myös luterilaisen opetuksen, jonka mukaan ihminen on samaan aikaan syntinen ja vanhurskas. Sen mukaan ihminen on taipuvainen pahanteeseen, mutta hän pystyy myös hyvään Jeesuksen sovitustyön mahdollistamana. Jotta voisi tavoittaa hyvää, on oleellista tunnistaa itsestään varjopuoleet. Tämä pätee myös väkivaltaisen käytöksen hillitsemisen suhteen. Tämä toimii mielestäni hyvä aasinsiltana Joensuun esitelmien toiseen aiheeseen: pyhitykseen ja kilvoitukseen.

Mielestäni Mari Kinnunen osaa vakuuttaa mainios-
ti väkivallan vastustamisen puolesta. Hänen esitelmästään
huokuu asiantuntijuutta, ja aihetta on käsitelty systemaattisella otteella. Hänen mukaan kirkkojen on pohtia, miten ne haluavat opettaa näin vaikeasta aiheesta, ja mitä ne voisivat tehdä väkivallan ehkäisemiseksi. 🐦

VALTA.

Tämä on tietoisesti arvosteleva teksti yhdelle tietylle vallankäyttäjälle. Kirjoittaja ei pyri sovinnaiseen keskusteluun tai laadukkaaseen dialogiin vaan vain ja ainoastaan yksipuoliseen, edesvastuuttomaan, suppeakatseiseen ja muutoinkin hyvin minäkeskeiseen vihamieliseen purkautumiseen.

Vallanmuotoja tunnemme useita. On poliittista, hengellistä, auktoriteettipohjaista, seksuaalista sekä ainakin vanhemman valtaa suhteessa lapseensa ja niin edelleen. Mikään näistä edellä mainituista vallan ilmenemismuodosta ei kuitenkaan ole niin äimistyttävä kuin yksi. Se yksi todistaa ihmisen silmittömän julmuuden, kylmäkiskoisien välinpitämättömyyden ja kaikki muutkin ihmistä kuvaavat hirmusanat. Yksi on sokein valtikkaansa heilutteleva diktaattori, jolle ei vedä vertoja ainoakaan maailmassa hallinnut, kieltään lipova paholainen. Ei poliitikko, ei poliisi, eivät pahimmanlaatuiset somessa kuohkaavat mätäpussit tai äärimmäisyyksien edustajat, eivät Kelan-virkailijat, eivät hammaslääkärit, eivät edes lainoppineet. Ilmiö, jossa hämmäntävin pahuus henkilöityy, onkin tiivistynyt Helsingin paikallisliikenteen kuljettajiin.

Ei edes kaikkiin heistä, vaan raitiovaunuja ajaviin iloihin veikkosiin, joiden empatian ja inhimillisyyden ovat syöneet aikataulut ja kylminä kolisevat ja vinkuvat koneet ja heidän avullaan misantropia levittäytyy raiteiden välityksellä ympäri pääkaupunkiamme.

Raitiovaunukuljettajat, nuo itsensä pyhittäneet faaraot istuvat valtaistuimellaan painelemassa nappuloita; punaisia, keltaisia ja vihreitä, tervehtimättä, katse kiskoon painautuneena. Ei sieltä hehku lämpöä. Ainoa tunteenpilkahdus heidän raiteiden raidoittamissa minuuttielämissään koetaan silloin, kun joku onneton raukka, jonka aamuerätyks on ollut myöhässä koska lapset ovat sairaina, myös äiti ja koko muu sukukin on sairaina ja koirankin meni syömään jotain violetta ja on nyt sairaana, tämä raukka koettaa ehtiä elämässään täyttämään yhteiskuntavelvoitensa, johon kuuluvat opintojen suorittaminen puolessa vuodessa ja sitten reippaasti hymyillen kahdeksankymmentävuotta töitä päälle, sairastumatta kertaakaan, yrittää nyt ehtiä myös siihen raitiovaunuun, jotta hyrrä ei lakkaisi pyörimästä ja maailma ei suistuisi väistämättömään tuhoonsa. Silloin ylemmyyden tunne valtaa nuo HSL-kuskit. He päättävät käyttää valtaansa, sulkea ovensa ja niin epätoivoinen ratikkaan kiitävä polo ei ennätä. Hän ehti melkein. Hän oli jo ovelta, painamassa nappia. Mutta ovi ei avaudu. Ehei, ovi on ja pysyy tiukasti kiinni, sillä mitä tekee ratikkakuski? Lähtee liikkeelle. Armoa tuntematta, sääliä kokematta, tunnistamatta paikkaansa hyrrän tärkeänä pyörittäjänä.

Ainoana ajatuksena tuolla sinisellä möykylä on sulkea ovensa ja jättää viime tipassa tulleet ihmiset jököttämään hankeen, ikuiseen ylämäkeen, keskelle kansalaissotaa, keskelle kuivuutta, nälänhätää ja umpimielisyyttä keräämään vihaa noita mustikoita kohtaan, jotka oikeasti ovatkin puolukoita.

He hyttisevät vallankahvassa kuplien riemusta, jossa heidän teräväksi tahkotettu moraalinsa taputtaa käsiään huutaen: EI TULLUT AJOISSA JA VAIKKA OLISI TULLUTKIN NIIN MINÄ LÄHDIN JO. He nuolaisevat sen viime tipan huuliltaan, joka jo jäätyy kyydistä jääneen silmäkulmaan.

Mitä tehdä heidän kanssaan? Kehotan jokaista tervehtimään kuskeja ystävällisesti ja reippaasti. Sanoa, kiitos kun ajat tätä kitisevää vaunua edes takaisin, vuodesta toiseen, aamuin illoin, kesät talvet. Kiitos kovasti, senkin kiiruhtava höpsö. En aina meinaa ehtiä kyytiisi, kun lukitset ovesi ja lähdet vaikka juoksen, vaikka lähtöösi olisi vielä minuutti ja olemme päätepysäkillä. Kiitos kiukustasi sinä smurffimaan jöröjukka ja mörkö, tule kanssani, mennään piiriin.

KIRJOITTAJA: PYYKKÖNEN HEIDI
KUVA: VANNINEN ELINA

MATKAREPORTAASI: TOIVON TANSANIA?

Ulkomaankirjeenvaihtajamme vieraili vuodenvaihteessa Tansaniassa Suomen Lähetysseuran Opiskelijoiden Lähetyskoulutusmatkalla (OLK). Nyt hän kertoo hiukan ajatuksistaan kahden viikon matkan jälkeen.

Teksti: Anne Heikkinen

Kuvat: Tuomas Kauppinen, Jussi Nieminen

Vuoden 2018 toiseksi viimeisen päivän iltana nousen istuinpaikaltani 14 tunnin lentomatkustamisen jälkeen. Astelen ulos koneesta, joka on hetkeä aiemmin laskeutunut Kilimanjaron kansainväliselle lentokentälle. Afrikan manner ottaa minut vastaan ensimmäistä kertaa. Ilma on hautunutta ja ympärillä lämmee säkkipimeää. Tiedän, että jossain lävitse tunkemattoman pimeyden takana horisontissa nousee muutaman kilometrin päässä Kilimanjaro. Tunnen pientä harmia myöhäisestä saapumisajankohdastamme, sillä tämä olisi ollut ainoa hetki matkamme aikana, jolloin olisin voinut nähdä kyseisen vuoren. Toisin kuin Toton hitissä Africa lauletaan, Afrikan korkeinta vuorta ei voi nähdä lähelläkään Serengetin kansallispuistoa.

Suhtautumiseni Toton Africaan ei ollut ainoa, joka murtui kahden viikon matkan aikana Tansaniaan. Olen tavalla tai toisella haaveillut Afrikkaan matkustamisesta esiteinivuosista lähtien – ja tiedän, etten ole ainoa. Joskus olen kuullut vähän ironisen kommentin, että erityisesti kristillisessä viitekehyksessä kasvavilla nuorilla naisilla taitaa olla jokin yleinen fiksaatio Afrikkaan, autetaviin orpolapsiin ja tunnelmallisiin savannikuviin Akaasia-puiden takana laskevasta auringosta. Olin kuullut tarinoita ihmeellisestä ”Afrikasta”, josta niin usein puhutaan kuin yhtenä maana, eikä

maailman toiseksi suurimpana maanosana, jossa on 55 itsenäistä valtiota. Jokainen maa on oma lukuisten kulttuurien ja kielten kudelmansa.

Ei tämä tietenkään minulle yllätyksenä tullut: totta kai halusin jo ennen Tansaniaan matkustamista välttää kompastumista niihin länsimaisille ihmisille tyypillisiin mokiin, mihin helposti etuoikeutettu kaukomatkailija syylittyy. Minulle oli tärkeää, etten lähde reissuun ”valkoisena pelastajana”. Posket punottaen mietin yleviä aikeitani, kun vieraillessamme köyhässä maaseutukylässä istutimme kirkon pihalle puita, vaikka olimme viikkoa aiemmin lentäneet paikalle toiselta mantereelta. Symboliarvoa täynnä olevalla puidenistuttamisella oli kuitenkin paikalliselle seurakunnalle valtava merkitys: päivän vierailumme päätteeksi järjestetyssä loppuseremoniassa paikallinen kirkkoherra kertoi liikuttuneena, kuinka he tulevat aina muistamaan ryhmämme katsellessaan kirkon vieressä kasvavia puita. Ne antaisivat heille toivoa.

Globaalissa etelässä on helppo ymmärtää, kuinka etuoikeudet, kuten ihonväri, syntyperä ja varallisuus – joiden eteen en ole itse tehnyt oikeastaan mitään – ovat valtaa. Tansaniassa tämä konkretisoitui lukuisissa matkamuistomyymälöissä: mystistä ”Afrikkaa” myytiin länsimaisille turisteille, koska sitä he halusivat ostaa – riippumatta siitä, oliko kuva mystisestä

Afrikasta todellinen vai ei. Länsimaisille tutut ilmaisut ”Hakuna matata”, ”Simba” ja täysin tuulesta temmattu tervehdys ”Jambo” toistuivat avaimenperissä, astioissa, tauluissa, matoissa, kankaissa, lippalakeissa ja t-paidoissa. Tansaniassa Afrikka-kuvani murtui, koska ymmärsin, kuinka se oli kaupallistettu ja pitkälti länsimaisten ehdoilla muotoiltu kuva.

Matkamme aikana vältimme Tansanian suosituimmat turistikohteet: matkustimme Arushasta Serengetin kautta Mwanzaan. Matkamme aikana tapasin lukuisia alueella työskenteleviä suomalaisia lähetystyöntekijöitä ja paikallisia asukkaita. Tämä avasi silmäni Tansanian moninaiselle todellisuudelle: Tansanian kaltaiselle kehittyvälle maalle tyypillistä on, että ihmisten todellisuudet ovat jakautuneita ja toisistaan erillisiä. Monelle länsimaiselle voi tulla yllätyksenä, että Tansaniassa asuu myös rikkaita tai keskiluokkaisia ihmisiä, eikä ainoastaan äärimmäisen köyhyyden kanssa kamppailevia. Maan kulttuuri on lämmin ja tervetulleeksi toivottava – aivan konkreettisesti, sillä ihmiset toivottavat vieraita tervetulleeksi jatkuvasti –, mutta samaan aikaan maassa rehottavat lukuisat ihmisoikeusrikkomukset. Erityisesti tytöt ja naiset, albiinot ja seksuaalivähemmistöt saavat maassa osansa epäoikeudenmukaisesta kohtelusta. Edes länsimaalaisen miesparin ei ole turvallista matkustaa

Tansaniassa, sillä miestenvälisestä seksistä kiinni jäämisestä rangaistaan yleensä vankeustuomiolla.

Uskonnollisuus on luonteva osa tansanialaisten elämäntapaa. Tilastoissa maa jakautuu uskonnon saralla kolmeen osaan: tansanialaisista kolmasosa on kristittyjä, kolmasosa muslimeja ja kolmasosa maan perinteistä kansanuskoa harjoittavia. Kuulemani tarinat afrikkalaisista jumalanpalveluksista pitivät oman kokemukseni mukaan paikkaansa: kirkonmenot kestivät tunteja, jokainen päivän useasta jumalanpalveluksesta veti kirkot täyteen väkeä ja kolehti oli iso osa jumalanpalvelusta. Hauska yksityiskohdata on, kuinka kolehtiin saattoi ilmestyä rahan lisäksi tavaraa, ruokaa tai vaikka kana, jotka huutokaupattiin jumalanpalveluksen lopuksi.

Teologisen koulutuksen merkitys nousi Tansanian-matkallani esille lukuisten ihmisten kanssa keskustellessani. Alkuun teologisen koulutuksen korostaminen saattoi kuulostaa hiukan omituiselta maassa, jossa pitkälle kulttuuriin juuriin ulottuvat ongelmat kuten köyhyys ja epätasa-arvo ovat kipeästi ratkaisua kaipaavia asioita. Kuitenkin kirkolliseen elämään kurkistaessa ymmärsin, että kasvavissa seurakunnissa kärsitään välittömästä työntekijöiden puutteesta. Tansaniassa ei ole myöskään syntynyt samanlaista vapautuksen teologian liikettä kuin Etelä-Afrikassa ja Etelä-Amerikassa. Menestysteologia on suhteellisen yleistä seurakuntien opetuksessa. Seurakuntien johtajien ja opettajien hyvä teologinen koulutus on keino, jolla esimerkiksi uskomukset köyhyyden tarttumisesta näivettyvät.

Tansanialainen yhteiskunta kipuilee siis isojen ongelmien kanssa: maassa on absoluuttista köyhyyttä ja epätasa-arvoa, jotka stigmatisoivat kohteensa. Kuitenkin löysin matkani aikana myös toivoa. Ilmastomuutoksen näkyviin seurauksiin oltiin osattu reagoida metsittämishankkeilla. Tansaniassa yhä useampi lapsi pääsee kouluun, sillä vanhemmat sukupolvet ymmärtävät koulutuksen tärkeyden ja ovat huomanneet sen merkityksen maansa kehityksessä. Maan lukuisat kirkot ovat vahvoja toimijoita: ne ylläpitävät kouluja, yliopistoja ja sairaaloita, joista esimerkiksi voidaan ohjata hiv-positiiviset potilaat yhteiskunnan tarjoamaan maksuttomaan hoitoon. Nykyisten haasteiden edessä oli rohkaisevaa nähdä, että aiempia haasteita oltiin osattu ratkaista. Tansanialla – ja ehkäpä

koko maailmalla – on vielä toivoa.

Tansanian keskimääräinen elinajanodote vuonna 2015 oli 62 vuotta. (Lähde: <http://www.gobalis.fi>)

43 prosenttia tansanialaisista lapsista ei ole koskaan käynyt koulua tai jättänyt sen kesken. (Lähde: <https://www.taksvarkki.fi>)

Kuinka etuoikeutettu olet ?

Niin kuin tämän lehden sivuilta, ympäröivästä maailmasta sekä historiasta voimme huomata nivoutuvat myös uskonto ja valta tiiviisti yhteen. Emme pääse uskontojenkaan kohdalla pakoon valtaa, sen epäoikeudenmukaista jakautumista ja väärinkäyttöä. Siksi onkin hyvä näin uskontojen tulevana asiantuntijoina, nykyisinä opiskelijoina tai ihan vain uskonnoista kiinnostuneina, pysähtyä tarkastelemaan myös omia uskonnollisia etuoikeuksiamme.

Alle on listattu joitakin väitteitä, jotka voivat auttaa oivaltamaan, joitain mahdollisia etuoikeuksia niin suhteessa muiden uskontokuntien edustajiin, oman uskontokunnan muihin haaroihin sekä muihin oman yhteisön jäseniin. Olisi nimittäin naivia ajatella, etteikö sillä olisi jotain merkitystä, että esimerkiksi vain yhden uskonnon juhlapäivät löytyvät yleisestä kalenterista, tai sillä, että yleisessä keskustelussa ”kirkosta” puhuttaessa tarkoitetaan lähinnä Suomen evankelisluterilaista kirkkoa, tai että esimerkiksi valkoiset cis-heteromiehet ovat olleet ja ovat yhä muun muassa kristillisissä kirkkoissa vallan kahvassa selkeästi yliedustettuina. [\(Ja jos tahdot lopettaa lukemisen jo tässä vaiheessa esimerkiksi valkoinen cis-heteromies-kommenttini johdosta, niin tahtoisin antaa sinulle jo ensimmäisen pisteesi.\)](#)

Testi ei ole kaikenkattava, mutta on toivottavasti antamassa osviittaa sekä herättämässä ajatuksia. Mikäli huomaat siinä puutoksia, niin täydennä ihmeessä ja vinkkaa vaikka eteenpäin.

(Huom! Testi on tehty erityisesti heidän näkökulmasta, jotka kuuluvat johonkin uskonnolliseen yhteisöön tai joilla on jokin uskonnollinen vakaumus, mutta älkää uskonnottomat ja ateistitkaan kadotko vielä linjoilta. Voitte nimittäin tarkastella suurinta osaa väittämistä itsekin vaihtaen uskonto-sanan elämäntarkastelmukseksi/vakaumukseksi. Ei vallan kysymykset tai niiden eriarvoisuus katoa teidänkään kohdalla.)

- ☐ Uskontosi suurimpien juhlapäivien aikaan on usein vapaata tai helppo saada vapaapäivä
- ☐ Uskontosi suurimmat juhlapäivät ovat niin yleisiä, että helposti unohdetaan niiden liittyvän uskonnon harjoittamiseen.
Voit harjoittaa uskontoasi ilman kyseenalaistamista, pilkkaamista tai syrjintää
- ☐ A) Uskontosi ulkopuolelta
- ☐ B) Uskontosi sisältä
- ☐ Esimerkiksi uskontoihin liittyvistä asioista päättävissä tahoissa on luultavasti useita uskontoosi kuuluvia ihmisiä.
- ☐ On helppoa löytää asianmukaista kuvausta uskonnostasi kirjoista, televisiosta, elokuvista, lehdestä ja muusta mediasta.
- ☐ Voit olettaa, että ihmiset yleisesti ottaen ymmärtävät uskontoasi edes pääpiirteittäin oikein
- ☐ Käyttäytyessäsi hyvin sinua ei pidetä ”positiivisena poikkeuksena” uskontoosi kuuluvi-
- ☐ Uskontoasi ei pidetä ensisijaisena syynä, kun joku siihen kuuluva toimii tuomittavalla tavalla.

- ☐ Sinun ei oleteta puhuvan koko uskontosi sekä kaikkien siihen kuuluvien puolesta.
- ☐ Sinun on helppoa löytää mistä vain kanssasi samaan uskontokuntaan kuuluvia.
- ☐ Historiaa, nyky-yhteiskuntaa ja uskontoja käsitellessä (esimerkiksi peruskoulussa) asioita käsitellään uskontosi näkökulmasta
- ☐ Uskontoosi liittyvää opetusta ja kursseja on helppoa löytää suuresta osaa julkista opetusjärjestelmästä.
- ☐ Uskonnoista puhuttaessa käytetään kieltä, joka sopii uskontoosi sekä kulttuuriisi
- ☐ Voit olla avoimesti oma itsesi uskonnollisessa yhteisössäsi
- ☐ Kaltaisiasi ihmisiä (sukupuoli, äidinkieli, ihonväri jne.) löytyy uskontosi arvovaltaisista asemista
- ☐ Uskontosi sisältöä ei ole käytetty sinua vastaan.
- ☐ Voit luottaa tulevasi kuulluksi uskontosi sisällä
- ☐ Sinun on helppoa harjoittaa uskontoasi yhteisöllisesti sillä kielellä, jolla toivoisit
- ☐ Pystyt ongelmitta pääsemään tiloihin, joissa voit harjoittaa uskontoasi sekä liikkumaan niissä ongelmitta
- ☐ Pystyt ymmärtämään ilmaisuja ja kieltä, joita uskontosi sisällä tyypillisesti käytetään
- ☐ Henkilökohtaista vakaumustasi pidetään totuutena eikä tulkin-tana uskontosi opinkappaleista
- ☐ Kun puhutaan uskonnostasi, puhutaan luultavasti juuri siitä suuntauksesta, johon kuulut
- ☐ Kuulumistasi ko. uskontoon tai mihinkään uskuntoon ei pidetä erityisen yllättävänä tai radikaalina
- ☐ Voit sivuuttaa ajatuksen, että vakaumuksesi toisi sinulle joitain etuoikeuksia suhteessa joihinkin muihin.
- ☐ Et ymmärrä miten joku voisi vastata ”ei” - johonkin näistä väittämistä

Mitä useampaan väittämään vastasit kyllä, sitä etuoikeutetumpi olet. Mitä etuoikeutetumpi olet, sitä todennäköisemmin saat tai olet jo saanut valtaa. Sitten kysymys kuuluukin enää, että kuinka etuoikeuksiasi ja niiden mahdollisesti mukanaan tuoma valtaa käytät? Uskallatko jakaa sitä muille, jotka olisivat sitä yhtä lailla ansainneet?

Väittämät perustuvat osittain Yhdysvaltalaisen Sam Killermannin listaan. Lisäksi niiden luomisessa on ollut auttamassa Feministisen kirkon jäseniä.

Mio S. Kivelä

KIRJA-ARVOSTELU

ANTTI TUOMAINEN: PIKKU SIPERIA

JULKAISIJA: HELSINKI; LIKE [2018]

GENRE: RIKOSROMAANI/MUSTA HUUMORI

300 SIVUA.

Mielikuvitus on kirjailijan tärkein työkalu.

Antti Tuomainen kirjoittaa työkseen. Ja hän on hyvä siinä. Nyt muutaman vuoden ajan hän on julkaissut kirjan per vuosi. Tuomainen on yksi kansainvälisesti tunnetuimpia kirjailijoitamme, jonka teoksia on julkaistu 28 maassa.

Tuomaisen viimeisimmän kirja päähenkilö on pappi. Miksi juuri pappi?

- Idean tarinan alkuun sain jo pari vuotta sitten, kun näin mielessäni kuvan, jossa entinen rallikuski ajaa kovaa ja hyvin yksin tähtitaivaan alla. Halusin kirjaan päähenkilön, jolla on valmius ajatella asioita monella eri tasolla; jolla on tuntemusta ja tietoa eri asioista.

Kirjan teemana on muun muassa usko ja epäusko, joita päähenkilö joutuukin useasti käsittelemään.

Papin työstä Tuomaisella ei ollut ennestään juuri käsitystä. Kirjailijan tärkeä työkalu onkin hyvä mielikuvitus.

- Kaikkien työstä suurin osa on arkista puurtamista. Tämä näkyy myös kirjan pastorin työssä. Kun lukee paljon, karttuu vuosien myötä tietoa eri asioista, joita voi myöhemmin tarvittaessaan käyttää.

Paavalin kirkkoherra Kari Kanala toimi haastattelija kirjan julkistamistilaisuudessa viime syksynä. Kanala totesi, että kirjan kuvaus papin työstä ja ajatusmaailmasta oli osuva.

- Me olemme ihmisiä. Empatia saa asettumaan toisten asemaan, Tuomainen toteaa tapansa mukaan vaatimattomasti.

Pikku Siperia

Kirja alkaa vauhdikkaasti: mies kurvaa autollaan tuhatta ja sataa hörpäten samalla kossuryppyä. Mitä hän aikoo, on aika selvää. Kohtalo kuitenkin puuttuu peliin taivaalta putoavan esineen kautta. Mikä onkaan tuollaisen tapahtuman todennäköisyys?

Tapahtuma vaikuttaa lähes koko kylän arkeen. Kullakin asianosaisella on omat syynsä kiinnostua taivaalta tipahtaneesta esineestä. Jokainen haluaa hyötyä siitä. Myös ulkopuolisia tulee

kuvaan mukaan.

Kirjan päähenkilö pastori Joel Huhta on mielenkiintoinen persoona. Hänellä on myös vilkas mielikuvitus. Varsinkin kun on yritettävä selvittää, kuka on vaimon lapsen isä, koska hän se ei voi olla. Usko, toivo ja rakkaus ovat monessa kohtaa koetuksella. Mustasukkaisuus on kuluttavaa ja saa järkevänkin ihmisen täysin tolaltaan. Ja epätoivoisiin tekoihin. Sotilaspastorin opit ja kokemukset muistuvat kyläpapiin mieleen.

Tähän vuodenaikaan sopivasti pienellä paikkakunnalla paukkuu pakkanen, joka koettelee asukkaita monella tapaa. Lumi narskuu, ikkunat helisevät, lumi peittää ja paljastaa.

Pikku Siperia on koukuttava tarina uskosta ja epäuskosta, rakkaudesta ja avioliitosta, Jumalasta ja maailmakaikkeudesta. Alku ja loppu sulautuvat sujuvasti yhteen.

Tuomainen on mestari kertomaan mielenkiintoisia tarinoita, joissa ei koskaan voi olla varma mitä tapahtuu seuraavaksi ja kenelle.

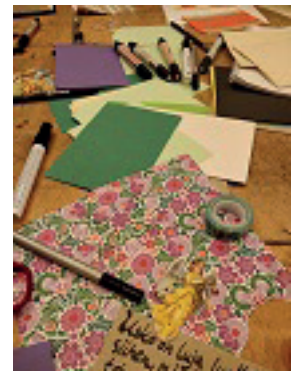
Tunnustan. Pidän Tuomaisen tavasta kirjoittaa koukuttavia tarinoita hyvällä suomenkielellä kulloinkin tilanne, paikka ja päähenkilö huomioiden. Jossain haastattelussa ja kirjan etulehdellä hän kiittääkin äidinkielen opettajaansa. Suomen kieli on Antti Tuomaiselle tärkeää, ja se, miten sitä käytetään ytimekkäästi.

Pikku Siperia on mielestäni Antti Tuomaisen paras kirja, jota suosittelen kaikille hyvän rikosromaanin ystäville. Maltan tuskin odottaa seuraavaa.

Tuija Numminen

SAAKO RAAMATTUUN PIIRRELLÄ —

BIBLE JOURNALING ANTAA LUVAN TÄHÄN

Bible journaling on raamattumietiskelyä ja rukousta, jossa itselle tärkeitä ja voimaannuttavia raamatuntekstejä visualisoidaan tekstaten ja kuvittaen.

Termille Bible journaling ei ole vielä keksitty sopivaa suomenkielistä vastinetta. Saatetaan kutsua toimintaa raamattuaiheiseksi askarteluksi tai raamattupäiväkirjan tekemiseksi tai Bible scrapiksi. Amerikassa, josta Bible Journaling on Suomeen tullut, sillä on paljon harrastajia. Siellä erilaisia apuvälineitä löytyy runsaasti raamattuaiheisista tarroista ja leimasimista yksipalstaisiin Raamattuihin.

Mitä Bible Journaling on

Bible journaling tarkoittaa Raamatun tekstien käsittelemistä kuvataiteen keinoin. Tekstejä voidaan työstää joko suoraan Raamatun sivuille tai valmiille korttipohjille tai vaikka erilliseen tyhjään vihkoon. Itselle tärkeä teksti voidaan visualisoida piirtämällä ja/tai kauniisti tekstaaamalla. Apuna voidaan käyttää valmiita tarroja, kuvioteippejä, leimasimia ja vaikka lehdistä leikattuja uskonnollisia kuvia. Piirustustaitoa ei siis tarvita; vain oma mielikuvitus on rajana.

Raamattuun on aina tehty merkin-
töjä, muistiinpanoja, huomaautuksia. Bible journalingissa asia viedään hieman pidemmälle; kuvitettava Raamattu ei ole se, jota luetaan tai käytetään seurakunnassa. Tarkoituksena varten voi valita jonkun kotona olevan vanhemman Raamatun, jota ei muutoin käytä. Markkinoilla on myös suomenkielisiä nahkakantisia koko Raamattuja, joissa on leveät marginaalit (ns. ”saarnaajaraamattu”).

Myös Uusi testamentti ja Psalmit löytyy leveämarginaalisena, kovakantisena versiona. Tässä mallissa on mukana valmiita värityskuvia eri raamatunlauseisiin liittyen sekä kirjan lopussa tyhjiä sivuja omia

piirustuksia ja tekstien koristeluja varten.

Työvälineet löytyvät kotoa

Raamattupaperi on ohutta, joten mikä tahansa kynä ei sovellu suoraan Raamattuun tekstaamiseen. Omasta työskentelytyylistä ja kädenjäljestä riippuu, millainen kynä tai tussi kannattaa valita; ohutkärkinen, terävä vai leveäkärkinen, lähes siveltimen kaltainen. Sivuille voi maalata myös vesiväreillä. Tällöin sivu kannattaa peittää ensin läpikuultavalla gessolla, joka on valkoista pohjamaalia. Vesivärimaalaus tai -tekstit tehdään tähän päälle. Näin ohut paperi ei rypisty, kun se kuivuu. Jos rypistyminen ei haittaa, esimerkiksi Uusi testamentti ja Psalmit -kirjan sivut kestävät hyvin vesivärejä, kunhan antaa sivujen kuivua rauhassa. Pieni ryppyisyys voi olla jollekin kohdalle juuri sopiva tehokeino. Pidempään harrastaneet kuvittavat usein vain joka toisen aukeaman Raamatustaan, jolloin läpimenneet kynänjäljet eivät haittaa.

Hyvät puuvärit tai tussit sopivat väritykseen valmiille korttipohjalle, tekstiä voi kirjoittaa kulta- tai hopeatusseilla. Raamatun tekstin tai osan siitä voi kirjoittaa kortille ja kuvittaa teksti joko piirroksin, tarroin tai lehdistä leikatuin kuvin. Jos käyttää erillistä vihkoa, voi Raamatun tekstien lisäksi visualisoida siihen omia rukous- ja kiitosaiheitaan.

Bible Journaling -kursseja on pidetty eri puolilla Suomea monissa seurakunnissa. Ryhmissä käydään yleensä ensin läpi tekniikoita ja välineitä. Kokoon-
tumiskerrat voidaan aloittaa lukemalla yhdessä Raamattua. Ohjaaja voi kertoa ryhmäläisille kuvittamistaan raamatunkohdista, jos kaikki eivät heti löydä itselle sopivaa kohtaa. On mielenkiintoista nähdä, miten kohta puhuttelee ihmisiä eri tavalla, ja valmiiksi työstetyistä teksteistä löytyy monenlaista variaatiota.

Lisätietoa ja kuvia aiheesta löytyy paljon internetistä, esimerkiksi sanoilla bible journaling, illustrated faith tai documented faith.

TYT kokeili myös

TYT järjesti viime vuoden lopulla Bible Journaling -illan. Paikalla oli kymmenisen aiheesta kiinnostunutta.

Vilma Saarinen, TYT:n viime vuoden spiritualiittivastaava innostui Bible Journalingista.

- Välttelyn viimeiseen asti piirtämistä ja maalaamista. Pari vuotta sitten sain joululahjaksi ikonivärityskirjan.

Vilma huomasi yllättäen, että väritys osoittautui mainioksi tavaksi unohtaa stressaava to-do-lista pieneksi hetkeksi.

- Väritysideoita etsiessäni löysin Instagramista Bible Journaling -tilejä kuten ”raamatun_kimpussa”, ”biblejournalingdaily” ja ”themesageofmercy”.

Vilma ihaili taideteoksia aikansa ja alkoi pohtia, miten kuvataidetta voisi hyödyntää seurakuntatyössä. Hän päätti järjestää TYT-tapahtuman, jossa teologian opiskelijat kuulisivat, mitä on jo kokeiltu ja hyväksi todettu.

- Illasta kertonee paljon se, että tällainen askartelunvihaaja lähti sieltä pää täynnä ideoita siitä, miten Bible Journalingia voisi hyödyntää seurakunnan elämässä, erityisesti rippikoulujen oppimispäiväkirjoissa.

- Koska keskeistä ei ole kädenjälki vaan raamatuntekstien mietiskely ja omaan elämään liittäminen, se sopii monenlaisiin tilanteisiin ihan keille vaan.

Tuija Numminen

Ken Russell: "Paholaiset"

"VÄÄRYYS LEIPÄNSÄ, VÄKIVALTA VIININSÄ"

Perjantaina kahdeksas helmikuuta 2019 luin Helsingin Sanomista kuinka paavi oli antanut lausunnon nunnien kohdistuvista seksuaalirikoksista katolisen kirkon sisällä. Paavi vaikutti selkeästi itsekkin järkyttyneeltä tapahtumien johdosta ja kertoi Jumalan itkevän taivaassa kurjien palvelijoidensa tähden. Paria viikkoa myöhemmin paavi joutui ottamaan kantaa papiston törkeisiin seksuaalirikoksiin lasten parissa. Tällä kertaa paavi Fransiscus kertoi lapsiin sekaantuneiden pappien toimivan maan päällä "saatanan työvälineinä". Mikäli Saatanan olemassaoloon uskomme ja uskomme joidenkin ihmisten toimivan hänen työvälineinään, ovat kyseessä takuulla epäilemättä juuri noiden tekojen takana olevat toimijat.

Katolisen kirkon ja seksin hysteeristä suhdetta on tutkittu runsaasti. Miksi katolinen papisto on toistuvasti otsikoissa pedofiilirinkien johdosta? Miksi luostareissa esiintyy hyväksikäyttöä? Kysymykset ovat laajoja ja niihin vastaaminen kasvattaisi harmaita hiuksia jopa aiheeseen erikoistuneen tutkijan päähän.

Minä uskon vakaasti, ettei selibaatti sovi kaikille. Seksuaalisuus on merkittävä ja suuresti meihin vaikuttava voima, samoin kuin uskokin. Mitä tapahtuu ihmiselle, joka joutuu uskonsa ja seksuaalisuutensa suhteen räikeään ristiriitaan, saamatta siihen tukea tai ymmärrystä ympäristöltään? Tuskin se ainakaan hyvää tekee.

Sovittuamme, että "Kyyhkysen" numeron teemaksi tulee valta, ryhdyin pohtimaan missä taideteoksessa uskonollisen vallan väärinkäyttöä ja hengellistä väkivaltaa kuvataan tinkimättömmmin ja tarkimmin. Vastaus oli ilmiselvä; Ken Russelin häiriintyneessä elokuvassa "Paholaiset" vuodelta 1973. Teos lävyyttää katsojan silmille tukahdutetun seksuaalisuuden, salassa tapahtuvan haureuden, uskonollisen vallankäytön, hengellisen väkivallan ja katolisen kirkon korruptoituneisuuden koko kirjon mitään säästämättä. Elokuva aiheutti ilmestyessään valtavan kohun; monessa maassa se kiellettiin täysin ja niissä, joissa se ei joutunut täyskieltoon siitä leikattiin kymmeniä minuuksia. Suomessa elokuva kiellettiin kokonaan ja se laitettiin esitys- ja levitys- ja julkaisukieltoon. Valtion elokuvataarkastamo perusteli ratkaisua sillä, että "elokuva on raaistava ja omiaan vaikuttamaan mielenterveyteen vahingoittavasti". Ensimmäinen dvd-julkaisu teoksesta saatiin harrastajien käsiin vasta vuonna 2017.

Miksi 1600-luvun Ranskaan sijoittuva englantilainen pukudraama luostarimaailmasta on joutunut moisen ryöpytyksen kohteeksi? Mikä "Paholaisissa" on niin järkyttävää?

Vuonna 1634 Ranskan Loudunissa sai alkunsa merkillinen tapahtumaketju. Vapaamielinen pastori Urbain Grandier oli jo muutaman vuoden ajan herättänyt kaupungissa niin ihastusta kuin vihastustakin. Hänellä kerrottiin olevan salavaimo, hänen kerrottiin olevan piiloprotestantti ja hänen juoruttiin olevan selibaattirikkomusten ymmärtäjä sekä kielletyn kirjallisuuden kätkeyjä! Toisaalta häntä pidettiin samaan aikaan oppineena ja ihmisiä vilpittömästi tukevana pastorina, joka oli ainakin räväkkytyksessään rehellinen.

Toistaiseksi tuntemattomasta syystä osa Loudunin luostarin nunnista alkoi vuonna 1634 oireilla merkillisellä tavalla. Heidän unensa muuttuivat painajaismaiseksi, heidän puheensa perversseiksi ja liikkeensä kontrolloimattomiksi. Eräs nunnista alkoi nähdä eroottisia unia kaupungin kohupastori Grandierista ja soppa oli valmis. Levisi sana, että nunnat oltiin manattu Grandierin toimesta ja nyt kaupunkia riivaisivat demonit. Kaupunkiin saapui välittömästi kardinaalin lähettiläs, manajia ja poliisivoimia, jotka kuulustelivat inkvisitiohenkisen kovakouraisesti sekä isä Grandieria, että luostarin nunnia. Lopulta todettiin, että uudistusmielinen, kansan arvostama Grandier on

syypää kaikkehen ja joutaa tulla poltetuksi roviolla. Kansan ja Grandierin itsensä vastuksesta huolimatta näin tapahtui ja pastori, teologi ja kirkkopoliitikko Urban Grandier poltettiin Loudunissa roviolla kahdeksastoista kahdeksatta 1634.

Vielä tänäkään päivänä ei tiedetä varmaksi mitä Loudunissa tuolloin tapahtui. Teorioita ja spekulatioita tapahtumien syistä ja kulusta on esitetty useita. Eräs kiinnostavimpia uusia teorioita aiheesta, on epäily siitä, kuinka nunnien merkillisen käytöksen olisi saanut aikaan homehtunut leipä, joka aiheutti ns. kollektiivisen psykedeelitalan luostarin asukkaille.

Suuresti arvostamani toisinajattelija ja eksistentiaalistikirjailija Aldous Huxley oli erittäin kiinnostunut Loudunin tapauksesta ja piti sitä malliesimerkkinä kirkollisesta vallan väärinkäytöstä. Huxley kirjoitti tapahtumien innoittamana teoksen ”Loudunin paholaiset”, jonka pohjalta kovassa nousussa oleva brittiohjaaja Ken Russell intoutui ohjaamaan elokuvansa yhdeksäntoista vuotta myöhemmin.

”Paholaisten” perusasetelmassa kirkon järkähtämättömyys ja ego näytetään lukitsevana ja yksilöitä tuhoavana voimana, joka julistaa armoa, mutta ei tunne sitä. Kirkko ei instituutiona kykene taipumaan poikkeustilanteiden tai -yksilöiden edessä eikä kykene antamaan heille anteeksi, paitsi omilla ehdoillaan. Russelin elokuva on usein haluttu nähdä kritiikkinä uskontoa kohtaan, mutta sitä se ei missään nimessä mielestäni ole. Se on kritiikkiä niitä kohtaan, jotka julistavat olevansa varmoja ja tietävänsä kaikesta kaiken. Se kapinoi niitä vastaan, joilla on ”totuuden” monopoli. Se on syyttävän sormen heristämistä niiden suuntaan, jotka ohjailevat, painostavat ja syyllistävät muita ja vetoavat saaneensa valtansa Jumalalta. ”Paholaiset” on elokuva, joka nousee armottomasti vastustamaan uskonnon nimissä tapahtuvaa vallankäyttöä. Visuaalisuuden ja roolisuoritusten sarallakin elokuva on loistelas. Myöhemmällä urallaan lähinnä juomasuorituksistaan tunnettu Oliver Reed tekee elämänsä roolin isä Grandierina ja aktivistinakin tunnettu Vanessa Redgrave loistaa roolissaan henkisesti järkkyneenä nunnana.

”Paholaiset” on huikea mestariteos, joka jokaisen teologin tulisi nähdä vähintään kerran elämässään. Se kuuluu samaan uskonnon ja yhteiskunnan risteäviä kipupisteitä käsittelevien kulttielokuvien sarjaan kuin Pier Paolo Pasolinin julistavat puhdistuselokuvat tai Alejandro Jodorowskyn trippailevat allegoriat. Samalle listalle lisäisin 2000-luvulla ilmestyneistä elokuvista ranskalaisen kauhu-elokuvaohjaaja Pascal Laugierin ”Marttyyrit” (2008) sekä romanialaisen Christian Mungiu’n elokuvan ”Yli vuorten” (2013).

Uskonnon ja vallan suhde on teema, jota tulevien kirkossa työskentelevien olisi syytä tutkia enenevässä määrin ja muistaa, että ”oikea valtiasta ei koskaan käytä kruunuaan”.

Niilo Rantala

PROFETIA MASSAKAUDESTA

ette ikinä arvaa, millaista unta viime yönä näin
kasvoin jatkuvasti ja pääni kurkotti pilviä päin
tämä kaikki tapahtui varoittamatta haudan takaa
vähitellen minusta tuli yhä enemmän vapaa

aluksi huomasin voivani kaikki grillitappelut voittaa
siitä itsetunto hiljaa paisuu, kun joku onneaan koittaa
vaan kohtalo päätti, ettei kasvupyrähdys vielä riitä
se ajatuksessani kuiski, mene siis ja voittoja niitä

vähitellen paisuin ja vallan kahvoja aamupalaksi söin
kylymättömyyden rutiinina sitä tein päivin ja öin
kohta olinkin niin suuri, että naapurimaista mut näki
ja niin oli influenssini alaisena joka ikinen väki

kun ilmakehä läheni, niin silloin huippaamaan alkoi
en maapallolla mahtunutkaan enää pitämään jalkoi
miksi saatoinkaan ajatella, että kasvullani olisi hoppu
nyt on myöhäistä katua, kun avaruudessa on happi loppu

sitten heräsin, ja ryhdyin unen mysteeriä selvittämään
miksei alitajunta utojen unien otteesta pääse hellittämään
ei tää totta voi olla, kunnes pian totesin: ei helkkari!
kaikkea sitä voikin oppia, kun uutisia varten avaa telkkarin

Matias Kontulainen

LUMPEET

Mene ja elä
tee kaikki
kuulitko, kaikki

yhtäkään kiveä älä jätä kääntämättä
taaksesi katsomatta, tulinen kilpi rinnassasi
mutta älä katko lumpeita uidessasi

saat pitää määrääminvaltasi
valloittajana ottaa kaiken käsiisi lipuvan voimalla tai väkisin
anna sen kaiken tulla minkä tultava on
äläkä pyydä sitä anteeksi minulta koskaan

mutta yhtä pyydän
älä katko lumpeita uidessasi

Pyykkönen Heidi

MACBETH

Kiukun kestän
vihan kannan
raivon nielen
siedän vamman

Kruununi kiiltää
on uneni totta,
haasteena hukuttaa menneisyys
sillä on sidottu
sielun pohjaan kauheeksi painoksi
syyllisyys

Painaako kruunusi, Macbeth?
Kiristääkö viittasi hartioista?
Kuristaako korusi Macbeth?
Polttaako valtikka kämmmentäsi?
Vain itseäs syyttää voit, Macbeth
vaimosi pesee verta käsistään
ei lähde veri tuo Macbeth
ennen kuin nukutte nurmen alla.

Ken miekkaan tarttuu
miekkaan hukkuu,

Rantala Niilo

kun valtaa janoaa
se juovuttaa,

Ken verellä
itsensä ylentää
se verellä tullaan alentamaan
nyt taas muistan miltä
pelko maistuu
silti en aio luovuttaa

Painaako kruunusi, Macbeth?
Kiristääkö viittasi hartioista?
Kuristaako korusi Macbeth?
Polttaako valtikka kämmmentäsi?
Sammuu jo liekkisi Macbeth!
Elämäs vaeli varjon lailla.
Näytös nyt ohi on Macbeth,
se oli kuin loru, mut mieltä
vailla!

Birnamin metsä vaeltaa
Rippu laskeutuu Macbeth

LOPPUSOITTO

Ajaessamme oikeiksi ja tärkeiksi kokemiamme asioita, päädyimme toisinaan väittelemään toista mieltä olevien kanssa. Itse olen ajautunut vastaavaan tilanteeseen usein. Noissa tilanteissa voimme ajautua monessa mielessä umpikujaan; joko kiihtyä avaten suu ja sulkien korvat tai vaihtoehtoisesti umpeutua ylimielisesti omaan kuplaamme sulkien korvien lisäksi suu ja keskittää jäljelle jäävä energia ylimielisen ilmeen ylläpitämiseen.

Joku voi virheellisesti kuvitella, että tällainen tinkimätön dialogittomuus on todellista varmuutta. Se ei kuitenkaan pidä paikkaansa.

Todellinen varmuus on sitä, että uskomme asiaamme niin voimakkaasti, että suvaitsemme sen kyseenalaistamisen. Minä ainakin uskon huomiseen auringonnousuun niin järkähtämättömästi, että sallin kaikille oikeuden väitellä kanssani asiasta.

Suuresti ihailemani satiirikko Erno Paasilinna on kirjoittanut, että ”kun valta alkaa horjua, se kiristää heti otettaan”. Siitäkö johtuu, että kun meidän mielipiteemme kyseenalaistetaan, me suutemme? Onko kysymys sittenkin varmuuden puuttumisesta? Ilmiön voi helposti huomata keskustelussa, etenkin näin vaalien alla. Yleinen epävarmuus valtaa maan ja sulkee mielet. Psykologiset tutkimukset ovat osoittaneet, että ryhtyessämme huutamaan, meitä kuunnellaan todellisuudessa huonommin. Retoriikasta tai suunnitelmallisuudesta ei siis vaalimölyssä voi olla kysymys.

Mielipiteitä on paljon ja suurin osa niistä on roskaa. Ne ovat huonosti perusteltuja, yksipuolisia, loukkaavia tai lyhytnäköisiä. Miksi kuunnella sellaista? En kannusta ketään kuuntelemaan huonosti esitettyjä ja karkeita näkemyksiä puoliväkisin, mutta toivon, että sirpaloituneena aikanamme kykenisimme elämään rakentamatta muureja.

Toivon, että pystyisin olemaan niin varma, että uskaltaisin kuunnella jokaisen mielipiteen samalla kunnioituksella. Se nimittäin on todellista varmuutta. Ja se on valtaa.

Rantala Niilo

TEOLOGIT, TYT JA VALTA

KIRKKOHISTORIOITSIJAT, TEOLOGIT ja TYT-aktiivi ei tiedä parempaa, kuin vanhojen muistelu. Tänä vuonna jokaisessa Kyyhkysessä tehdään aikamatka menneisyyteen. Tässä numerossa tarkemmin sanottuna 1970-luvulle ja TYT:n vallan kulmakiviin.

KUN PUHUTAAN vallasta Kyyhkysen ja laajemmin TYT:n kontekstissa, nousee esiin yksi ylitse muiden. TYT:n vallankäytön ytimessä toimiva toverineuvosto, kahdenkymmenen jäsenen vaaleilla valittu toimielin, jonka tärkeimpiin tehtäviin kuuluu muun muassa hallituksen ja puheenjohtajan toiminnan valvominen. Ylioppilaskunnan mittakaavassa toverineuvosto on varsin ainutlaatuinen, sillä historiasta löytyy vain muutamia tiedekunta- ja ainejärjestöjä jotka samanlaista edustajistoperinnettä ovat joskus ylläpitäneet.

1970-LUVULLA TOVERINEUVOSTOA johti inspektori Heikki Räisänen tai hänen ollessaan estyneenä kuraattori Irja Askola. Toverineuvoston toiminta ei juuri kerännyt kiinnostusta massoilta. Silloinen kuraattori Irja Askola kirjoittaa kuraattorin palstallaan Kyyhkysessä useaan otteeseen siitä, kuinka tärkeää jokaisen teologin olisi olla kiinnostunut oman etujärjestönsä toiminnasta ja päätöksenteosta. Jäsenten epäaktiivisuus vaikuttaisi olevan laajempi ongelma, sillä jäsenten epäaktiivisuudesta kärsivä TYT yritti pakkokeinoja: vuoden 1977 toverineuvosto päätti, että Kyyhkynen lähetettäisiin vastedes vain jäsenmaksunsa maksaneille.

TOISAALTA VAALIT kiinnostivat. Vaalien alla julkaistuista Kyyhkysistä löytyy keskimääräistä enemmän TYT:tä ja toverineuvostoa käsitteleviä artikkeleita ja mielipidekirjoituksia. Tunteet kuumenivat paitsi äänestäjien, myös vaaliliittojen välillä. Vuonna 1976 puheenjohtaja Jarmo Kökkö kuvailee vaaliliittojen toimintaa kiivaaksi ja veriseksi kamppailuksi vallasta ja kunnista: ”TYT-poliittiset ryhmittymät hioskelevat tätä kirjoittaessa vuoden maassa maatuneita sotakirveitään, toviksi ystävä muuttuu jälleen vihamieheksi”.

KUN TOVERINEUVOSTON vaalitapa 1970-luvun alussa muuttui vaaliliitot mahdollistavaksi, perustettiin Protestantit ja Laajapohjaiset, jotka näyttivät pitävän pintansa yli opiskelijasukupolvien, sillä vielä vuonna 1975 ne olivat toverineuvoston suurimmat vaaliliitot yhdeksällä (Protestantit) ja kahdeksalla (Laajapohjaiset) paikalla. 1970-luvun lopussa toverineuvoston vaaliliitot olivat muun muassa Protestantit, Laajapohjaiset ja Neitsytpolun Ponnistus. Ideologisia kytköksiä eduskuntapuolueisiin toverineuvoston vaaliliitoissa harvemmin nähtiin. Esimerkkinä voidaan mainita kurjan kannatuksen saanut Kokoomus, jonka ainoiksi vaaleiksi jäivät vuoden 1975 vaalit, joissa se ei onnistunut saamaan ainuttakaan paikkaa toverineuvostossa. Kokoomuksen lisäksi TYT-politiikassa vaikutti HOKA, joka kauniisti ilmaisten flirttaili emopuolueensa SKDL:n kanssa. Senkään taival ei TYT-politiikassa tosin kauaa kestänyt, sillä yhden neuvostopaikan saaneen vaaliliiton ainut hallituksen jäsen jätti paikkansa kesken kauden vuonna 1976.

Susanna Ranta

Maalaus saanut vaikutteita George Orwellin valtaa
käsittelevästä kirjasta "1984"

Suklaakakku

Sokeri on makein vallankäyttäjä. Se addiktoi herooinia voimakkaammin ja siksi onkin jokaisen lempiasia. Päivittäin on hyvä saada sokeria, sillä se reikiinnyttää hampaat ja veltostuttaa mielen.

Eikä suolainen vain ole yhtään niin makeaa.

Tämä resepti on erittäin herkullisesta kakusta, jossa yhdistyy myös toinen kovanluokan koukuttaja, nimittäin suklaa. Ohje on vegaaninen, mikä ei silti onnistu pilamaan tätä kokonaisuutta, vaan päinvastoin antaa sille jotain hämmäntävää lisäarvoa.

Sokeri on makein vallankäyttäjä. Se addiktoi herooinia voimakkaammin ja siksi onkin jokaisen lempiasia. Päivittäin on hyvä saada sokeria, sillä se reikiinnyttää hampaat ja veltostuttaa mielen.

Eikä suolainen vain ole yhtään niin makeaa.

Tämä resepti on erittäin herkullisesta kakusta, jossa yhdistyy myös toinen kovanluokan koukuttaja, nimittäin suklaa. Ohje on vegaaninen, mikä ei silti onnistu pilamaan tätä kokonaisuutta, vaan päinvastoin antaa sille jotain hämmäntävää lisäarvoa.

Tämä on oikeasti mehukas, kuohkea, nopea, edullinen ja vaivaton mutta hyvin herkullinen suklaapaakku, joka koristeiden kanssa sopisi vaikka valmistujaispöytään. Reseptissä on pari jippiä, joka saa sen rakenteen onnistumaan, ensimmäinen niistä on etikka. Etikka yhdistettynä ruokasoodaan kohottaa tämän taideteoksen, joten sen käyttöä ei pidä arastella, se ei maistu lopputuloksessa. Mikä vain etikka sopii, punaviinipohjaisia en ole koittanut itse. Toinen on paistoaika. Suklaakakku ei saa paistaa kuivaksi, siispä suosittelen seuraamaan kakun kypsymistä. Ohje ei ole omani, vaan se on varastettu internetistä.

Tässä se tulee, olkaa hyvä:

- 4dl vehnä jauhoja
- 2dl sokeria
- $\frac{3}{4}$ dl kaakaojauhetta (leivontakaakaota, ei mitään Nesquikia tai Oboyta)
- 1 rkl vaniljasokeria
- 1tl ruokasoodaa
- 1 rkl etikkaa
- 2,5 dl vettä
- 1dl öljyä.

1. Laita uuni kuumenemaan 175 asteeseen.
2. Voitele tai öljyä n. 24 senttinen vuoka.
3. Yhdistä kuivat aineet huolellisesti ja lisää nesteet. Sekoita tasaiseksi.
4. Kaada taikina vuokaan ja tasoita.
5. Paista uunin keskitasolla n.20-25min. Alkuperäinen ohje kehotti pitämään uunissa 35min, mutta kokemuksestani suosittelen tuota lyhyempää aikaa. Tikkuja voi työnnellä ja testata kypsyyttä.
6. Ota uunista ja nauti lämpimänä tai jäähtyneenä, heti tai huomenna kermavaahdon, vadelmien, vaniljakastikkeen, jäätelön, vaahtokarkkien, hedelmien vai vaikkapa punaviinilasillisen kaverina. Välttämättä se ei tarvitse seurakseen mitään, onhan se suklaakakku, yksinvalti.

LIITY PAPPISLIITON OPISKELIJAJÄSENEKSI!

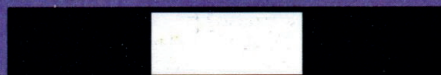
Opiskelijajäsenyys on
ilmainen.

Mitä saat?

- *neuvontaa ja koulutusta
työllisyysasioissa
- *Crux-lehden postiluukkuusi
neljä kertaa vuodessa
- *matkavakuutuksen
- *mahdollisuuden hakea
matka-apurahaa

Lue jäseneduista tarkemmin
[www.pappisliitto.fi/Opiskelijat/Liity jäseneksi](http://www.pappisliitto.fi/Opiskelijat/Liity_jäseneksi)

Lisäksi voit liittyä
Erityiskoulutettujen työttömyyskassaan
erillistä korvausta vastaan.

PAPPISLIITTO PRÄSTFÖRBUNDET

www.akiliitot.fi